

Godišnje izvješće o radu
LOKALNE AKCIJSKE GRUPE ZAGORA
za 2022. godinu

Rad LAG-a sufinanciran je sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za poljoprivredni razvoj, Podmjere 19.2. „Provedba operacija unutar CLLD strategije, 19.3. „Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a“ i 19.4. „Tekući troškovi i animacija“ u okviru Mjere 19 „LEADER-CLLD“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014. – 2020., Udio sufinanciranja 90%EU, 10%RH
Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaze u ruralna područja

Sadržaj dokumenta isključiva je odgovornost Lokalne akcijske grupe Zagora
Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda
Projekt sufinancira Ured za Udruge Vlade Republike Hrvatske

**Dugopolje, 27.01.2023.
Urbroj: 02/23/007**

SADRŽAJ:	stranica
-----------------	-----------------

1. Sažetak	3
2. LAG Zagora	4
2.1. Članstvo LAG-a Zagora	5
2.2. Tijela i ured LAG-a Zagora	6
3. Realizacija plana za 2022. godinu	12
3.1. Pregled plana rada za 2022. godinu	12
3.2. Realizacija planiranih aktivnosti sukladno planu rada za 2022. godinu	13
4. Zaključak - evaluacija	21
4.1. LRS LAG Zagora za razdoblje 2014.-2020. – evaluacija	21
4.2. Realizacija LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020.	27

1. SAŽETAK

Lokalna akcijska grupa Zagora kao neprofitna udruga fizičkih i pravnih osoba iz javnog, gospodarskog i civilnog sektora s područja općina Dicmo, Dugopolje, Klis, Lećevica i Muć, te od 30.08.2022. godine, novouključenih općina Prgomet i Primorski Dolac, aktivno djeluje gotovo punih 8 godina sa ciljem identifikacije i realizacije lokalne razvojne strategije, sudjelovanja u poticaju ruralnog razvoja kroz povezivanje i sudjelovanje u LEADER i ostalim projektima, te zajedničkim aktivnostima u prikupljanju sredstava i njihovo pravilnoj raspodjeli prema namjeni za koju su dobivena, a u svrhu unaprijeđenja kvalitete života u ruralnom području jedinica lokalne samouprave koje su članice udruge i održavanja broja stanovnika kroz održiv, integrirani lokalni razvoj. Područje djelovanja LAG-a Zagora je održivi razvoj i demokratska politička kultura, sukladno ciljevima Statuta LAG-a Zagora određivo ciljanim skupinama: ruralnom stanovništvu, udrugama i građanskim inicijativama, malim i srednjim poduzetnicima i obrtnicima.

Usaglašeni poslovni plan za 2022. produkt je zajedničkog rada svih aktivnih članova LAG-a Zagora i osnovni je dokument kojim se izvršna tijela LAG-a Zagora vode kroz planirani period u svrhu ostvarenja operativnih ciljeva usaglašenih sa strateškim ciljevima definiranim, kako Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020., s produženim razdobljem 2021. – 2022. (i pravom provedbe do 31.12.2025. godine), tako i Statutom LAG-a Zagora.

Poslovnim planom LAG-a Zagora za 2022. godinu definirani su na operativnoj razini ciljevi, plan aktivnosti, terminski plan (gantogram) i finansijski plan za predmetno razdoblje. Isti su određeni kao slijedni strateškim ciljevima LAG-a Zagora te usklađeni s definiranim programima i aktualno poznatim planovima Ministarstva poljoprivrede (za provedbu mjere 19 – „LEADER – CLLD“ iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. s produženim razdobljem 2021.-2022., kao i osnovnim, odobrenim Strateškim planom Zajedničke poljoprivredne politike Republike Hrvatske za razdoblje 2023.-2027. godine, ostalim programima financiranim iz drugih izvora (ESF), te ostalih uključenih aktera i nositelja aktivnosti s kojima LAG Zagora usklađuje svoje poslovanje.

Izvješće o radu LAG-a Zagora za 2022. godinu, nastavno dobroj praksi poslovanja Lokalnih akcijskih grupa, ali i udruga na području RH, sukladno Zakonu o udrugama, te svim odnosnim i pravno povezanim podzakonskim aktima, priprema Ured LAG-a Zagora, a sukladno Statutu LAG-a Zagora (članak 18.) od 30.08.2022. godine, usvaja Skupština na svojoj redovnoj sjednici.

2. LAG ZAGORA

LAG Zagora osnovan je u veljači 2015. godine u Dugopolju, što ga je u trenutku nastajanja činilo najmlađim LAG-om na području Dalmacije, a zasigurno i jednim od najmlađih i najmanjih na području cjelokupne Republike Hrvatske. Tijekom godina postojanja (do kolovoza 2022. godine) status LAG-a Zagora nije se uvelike mijenjao. Od kolovoza 2022. godine, intencijom i odlukama o pristupanju općina Prgomet i Primorski Dolac (donesenim od strane općinskih vijeća navedenih općina, a potvrđenih Odlukom Skupštine LAG-a Zagora od 30.08.2022. godine), područje LAG-a Zagora povećano je kako površinski tako i demografski. Svojim aktualnim djelovanjem danas obuhvaća područje svih naselja općina Dicmo, Dugopolje, Klis, Lećevica, Muć, Prgomet i Primorski Dolac (svih u sastavu Splitsko-dalmatinske županije). Nastavno činjenici da pokriva područje 7 općina sa 16.980 stanovnika koji žive u sveukupno 47 naselja, zasigurno je i nadalje među manjim LAG-ovima u Republici Hrvatskoj. I u novom izmijenjenom obuhvatu, LAG Zagora je potvrdio i nadalje njegovu logičnu cjelovitost, koja omogućuje postavljenje struktturnih okvira i sustava djelovanja koje su uspostavili ranije osnovani LAG-ovi, a koje LAG Zagora može iskoristiti kroz usmjerenost u djelovanju ka primjerima dobre prakse. LAG Zagora aktualno broji 33 aktivna člana: predstavnika javnog, gospodarskog i civilnog sektora iz svih općina koje su u obuhvatu LAG-a Zagora.

Djelovanje lokalne akcijske grupe (LAG-a) Zagora zasniva se na promicanju, razvijanju i jačanju održivog rasta i razvoja područja koje obuhvaća, a koja se realiziraju na LEADER - CLLD principu putem razvoja i jačanja prepoznatljivog identiteta područja obuhvata, korištenjem svih komparativnih prirodnih, gospodarskih, kulturnih, socio-demografskih prednosti i resursa, te razvojem i jačanjem izravno uključenih ljudskih potencijala.

LAG Zagora kao udruga koja djeluje sa svrhom profiliranja u potporu društvenu organizaciju nastojati će omogućiti svim uključenim multisektorskim partnerima (članovima iz javnog, gospodarskog i civilnog sektora) i široj zajednici na području obuhvata ostvarenje sveobuhvatnog i održivog razvoja uvažavajući sve područne prirodne i socijalne potencijale i probleme te jedinstvenosti i nedostatke po principu LEADER - CLLD (mehanizmu provedbi mjera ruralnog razvoja EU koji se temelji na realizaciji konkretnih projekata definiranih lokalnim razvojnim strategijama razvijenima od strane samih LAG-ova). Nastavno tome, LAG Zagora ima ključnu ulogu u implementaciji LEADER – CLLD programa na području svog obuhvata.

2.1. ČLANSTVO LAG-A ZAGORA

LAG Zagora broji sveukupno 33 aktivna člana (iz javnog, gospodarskog i civilnog sektora) koji aktivno djeluju na području Općina Dicmo, Dugopolje, Klis, Lećevica, Muć, Prgomet i Primorski Dolac. Kako navedene općine čine zokruženu geografsku cjelinu sa povezanim prirodnim, kulturnim, povijesnim, gospodarskim i socio-demografskim karakteristikama, svi aktivni članovi LAG-a Zagora usmjereni su zajedničkom cilju uspostave održivog i integriranog razvoja cjelokupnog područja obuhvata.

Među aktivnim članovima LAG-a Zagora (na dan 31.12.2022. godine) aktivno u svojstvu članova djeluju slijedeće pravne i fizičke osobe:

	Naziv člana LAG-a Zagora / Ime i prezime člana LAG-a Zagora	Ž	M	Javni	Civilni	Gospodar.
1.	Općina Dicmo		X	X		
2.	Općina Dugopolje		X	X		
3.	Općina Klis		X	X		
4.	Općina Lećevica		X	X		
5.	Općina Muć		X	X		
6.	Općina Prgomet			X		
7.	Općina Primorski Dolac			X		
8.	Poduzetnički inkubator Klis	X		X		
9.	Turistička zajednica Općine Dugopolje		X	X		
10.	OPG Bože Delić – Muć	X				X
11.	OPG Hrvoje Rogulj – Kraj	X				X
12.	OPG Jelica Plazibat – Postinje Donje	X				X
13.	OPG Plazibat – Dugopolje	X				X
14.	Stella Mediterranea d.o.o. – Klis		X			X
15.	TO MI TRIBA d.o.o. – Lećevica		X			X
16.	RAJČIĆ, obrt za zastupanje u osiguranju – Radošić		X			X
17.	OPG Mara Radan – Dugopolje	X				X
18.	OPG Božo Škopljanc – Radošić		X			X
19.	OPG Marjan Armanda – Koprivno		X			X
20.	SPLENDOR, obrt – Dugopolje		X			X
21.	PECULIARI, obrt – Dugopolje		X			X
22.	KOTLENICE j.d.o.o. - Kotlenice		X			X
23.	Boksački klub Klis – Klis	X			X	

24.	KUD „Ognjište“ - Radošić	X		X	
25.	KUD “Branimir 888” – Muć		X	X	
26.	KUD “Pleter” – Dugopolje	X		X	
27.	Udruga koka hrvatica Splitsko-dalmatinske županije - Koprivno		X		X
28.	Kulturno-glazbeno društvo „Mosor“ – Klis/Kosa	X		X	
29.	Udruga „Dugopolje aktivno radi“ - Dugopolje	X		X	
30.	Udruga balotara „Gornja Ozrna“ - Klis		X	X	
31.	Košarkaški klub Dugopolje - Dugopolje	X		X	
32.	MK „Saranjsek Zagora“ - Kotlenice		X	X	
33.	KUD „Dicmo“, Dicmo	X		X	
Struktura članstva na dan 31.12.2022. - ukupno		11	22	9	11
Zastupljenost u %		33	66	27	33
					39

2.2. TIJELA I URED LAG-A ZAGORA

Upravna tijela LAG-a Zagora, temeljem Statuta udruge od 30.08.2022., su:

- Skupština
- Predsjednik
- Upravni odbor
- Nadzorni odbor
- Voditelj

Skupština LAG-a Zagora, sukladno članku 18. Statuta, najviše je tijelo upravljanja LAG-om Zagora. Čine ju svi aktivni članovi LAG-a Zagora. Pravne članove LAG-a Zagora predstavljaju fizičke osobe ovlaštene za zastupanje tih pravnih tijela ili osobe kojima je izdana punomoć za zastupanje od strane osobe ovlaštene za zastupanje pravnih tijela koja predstavljaju. Svaki član ima jednog zastupnika u skupštini LAG-a. Skupština:

- Donosi i usvaja statut i sve opće akte udruge,
- Bira predsjednika i zamjenika predsjednika
- Bira članove Upravnog i nadzornog odbora sukladno Leader metodologiji,
- Uspostavlja posebna radna tijela za upravljanje i provedbu određenih aktivnosti / programa,
- Usvaja prijedloge o radu i o različitim izvjepćima o aktivnosti udruge
- Usvaja plan rada i finansijski plan za sljedeću kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu
- Usvaja godišnje finansijsko izvješće
- Odlučuje o promjenama u organizaciji i statusu, prestanku postojanja udruge i promjeni naziva udruge,
- Donosi odluku o statusnim promjenama,

- Odlučuje o udruživanju u saveze, zajednice, mreže i druge oblike povezivanja udruga,
- Odlučuje i o drugim pitanjima za koja statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela udruge.

Upravni odbor, sukladno članku 21. Statuta LAG-a Zagora broji 5 članova (i 5 zamjenskih članova Upravnog odbora) i to sukladno LEADER metodologiji minimalno 50% članova iz gospodarskog i civilnog sektora. Predsjednik udruge je i predsjednik Upravnog odbora i osoba ovlaštena za zastupanje Udruge. Upravni odbor izvršava odluke Skupštine, te obavlja i druge izvršne funkcije (nastavno člancima 21.-23. Statuta LAG-a Zagora), a naročito:

- Odlučuje o rasporedu sredstava udruge,
- Predlaže dnevni red i priprema materijale o kojima Skupština raspravlja,
- Priprema nacrt Statuta i drugih akata i utvrđuje njihov prijedlog
- Odgovara za redovno poslovanje i zakonitost rada Udruge
- Upravlja udrugom u skladu sa zakonom, Statutom i ostalim aktima Udruge,
- Priprema sva godišnja izvješća (financijsko, izvješće o radu) koje usvaja Skupština,
- Utvrđuje prijedlog finansijskog plana, plana poslovanja i završnog računa,
- brine o informiranju članstva i javnosti,
- odlučuje o uspostavljanju i imenuje članove radnih skupina određujući njihove mandate
- određuje iznose godišnjih članarina
- donosi odluke o primanju i isključenju članova te dodjeli nagrada i priznanja i
- obavlja sve druge poslove koje odredi Skupština.

Članovi Upravnog odbora LAG-a Zagora

	Član Upravnog odbora	Predstavnik člana UO/ OIB	Ž	M	Javni	Civilni	Gospod.
1.	Stella Mediteranea d.o.o.	Andrija Polić		X			X
2.	OPG Hrvoje Rogulj	Hrvoje Rogulj		X			X
3.	Općina Dugopolje	Perica Bosančić		X	X		
4.	KUD "Branimir-888" Muć	Anita Ćuk	X			X	
5.	KUD "Ognjište"	Ivana Škopljjanac	X			X	
Struktura članova UO - ukupno			2	3	1	2	2
Zastupljenost u %			40%	60%	20%	40%	40%

Zamjenski članovi Upravnog odbora LAG-a Zagora

	Član Upravnog odbora	Predstavnik člana UO/ OIB	Ž	M	Javni	Civilni	Gospod.
1.	OPG Plazibat, Mirko Plazibat	Dragana Plazibat	X				X
2.	Rajčić, obrt za zastupanje u osiguranju	Mateo Rajčić		X			X
3.	Općina Muć	Filip Stupalo		X	X		
4.	Boksački klub Klis	Melita Babić	X			X	
5.	Udruga "Dugopolje aktivno radi"	Tomislav Radina		X		X	
Struktura članova UO - ukupno			2	3	1	2	2
Zastupljenost u %			40%	60%	20%	40%	40%

Nadzorni odbor, kao tijelo kontrole LAG-a Zagora, čini 5 redovnih članova i 3 zamjenska koje bira Skupština iz svog članstva sukladno metodologiji provedbe lokalnog razvoja vođenog lokalnom zajednicom u RH. U radu Nadzornog odbora sudjeluju predstavnici gospodarske, javne i civilne interesne skupine čije su dužnosti:

- razmatrati i nadzirati primjenu odredaba Statuta i drugih općih i internih akata LAG-a Zagora
- razmatrati i nadzirati materijalno-financijsko poslovanje i korištenje imovine Udruge
- razmatrati i nadzirati ostvarivanje odluka i zaključaka drugih tijela Udruge
- razmatrati i odlučivati o prigovorima zaposlenika, volontera i članova Udruge
- razmatrati i donositi odluku o prigovorima na odluke Upravnog odbora o odabiru projektnih prijedloga odnosno projekata u sustavu provedbe decentralizirane raspodjele javnih sredstava kojima upravlja Udruga
- obavljati i druge poslove koje mu povjeri Skupština.

Članovi Nadzornog odbora LAG-a Zagora

	Član Nadzornog odbora	Predstavnik člana NO/ OIB	Ž	M	Javni	Civilni	Gospod.
1.	TZ Općine Dugopolje	Tomislav Balić		X	X		
2.	OPG Jelica Plazibat	Jelica Plazibat	X				X
3.	OPG Božo Škopljanac	Ivan Škopljanac		X			X
4.	Udruga Koka hrvatica SDŽ	Branimir Strizrep		X		X	
5.	Udruga balotara „Gornja Ozrna“	Ivan Smoldlaka		X		X	
Struktura članova NO - ukupno			1	4	1	2	2
Zastupljenost u %			20%	80%	20%	40%	40%

Zamjenski članovi Nadzornog odbora LAG-a Zagora

	Član Nadzornog odbora	Predstavnik člana NO/ OIB	Ž	M	Javni	Civilni	Gospod.
1.	Općina Dicmo	Petar Maretić		X	X		
2.	To mi triba d.o.o.	Tomislav Baran		X			X
3.	Kulturno-glazbeno društvo „Mosor“ Klis-Kosa	Ivica Bralić		X		X	
Struktura članova NO - ukupno			1	2	1	1	1
Zastupljenost u %			0%	100%	33%	33%	33%

Sjedište LAG-a Zagora je u Dugopolju, u kompleksu Sportsko-rekreacijskog centra „Hrvatskih vitezova“ na adresi Matice hrvatske 11, otvoren svim aktivnim i budućim potencijalnim članovima svakim radnim danom u vremenu od 8:00 do 16:00. U uredu LAG-a Zagora aktualno djeluju dvije stalno uposlene djelatnice – voditeljica i viša stručna suradnica ureda LAG-a (temeljem Statuta LAG-a Zagora, Pravilnika o sistematizaciji radnih mjeseta i zapošljavanju i Lokalnoj razvojnoj strategiji LAG-a Zagora za 2014.-2020.). Voditeljica ureda se financira iz sredstava podmjere 19.4. Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020. Viša stručna suradnica ureda LAG-a djelovala je na radnom mjestu voditeljice projekta (ex)PRESS – PROGRESS do 19.11.2022., a od 19.11.2022. na Programu ruralnog razvoja /TO 19.4. sredstva županije i članarine/. Do 19.11.2022., u uredu LAG-a Zagora bila su uposlena i 3 stručna suradnika raspoređena na poslovima provedbe projekta (ex)PRESS-PROGRESS do a od 19.11.2022. do 31.12.2022. na Programu ruralnog razvoja /TO 19.1., 19.4., sredstva županije i članarine/. Danom 31.12.2022. godine, zaključeni su ugovori o radu za navedena 3 stručna suradnika, te od kraja 2022 godine, ured LAG-a Zagora nastavlja djelovati s dva

stalno uposlena djelatnika: voditeljicom i višom stručnom suradnicom zaposlenima na poslovima financiranim iz mjere 19.4. Programa ruralnog razvoja, članarina i finansijskih sredstava Županije splitsko-dalmatinske.

Voditeljica, kao tijelo LAG-a Zagora, nastavno navedenim dokumentima, obavlja stručne i administrativne poslove LAG-a Zagora i zadužena je temeljem Statuta LAG-a Zagora za:

- Zastupanje udruge,
- Stručno i tehničko pripremanje sjednica tijela udruge,
- Podnošenje Skupštini prijedloga godišnjeg poslovnog i finansijskog izvješća,
- Obavljanje poslova sukladno odlukama Skupštine i upravnih tijela udruge,
- Sklapanje ugovora i poduzimanje drugih pravnih radnji u ime i za račun udruge,
- Obavljanje stručnih i tehničkih poslova za potrebe tijela udruge,
- Vođenje evidencije o članstvu,

Nastavno navedenim zaduženjima, voditeljica LAG-a obavlja slijedeće djelatnosti:

- Vodi ured LAG-a,
- Kordinira rad službenih tijela udruge
- Priprema provođenje i nadzor razvojnih projekata LAG-a sukladno LRS-i
- Organizira i provodi javne nastupe LAG-a
- Promovira projekte, programe i aktivnosti LAG-a
- Surađuje s relevantnim ustanovama, organizacijama i institucijama u pripremi i provedbi projekata za razvoj područja obuhvata LAG-a sukladno LRS-i
- Koordinira suradnju LAG-a s ostalim LAG-ovima u RH i LAG-a s ostalim interesnim grupacijama i organizacijama na nacionalnoj i internacionalnoj razini
- Koordinira i upravlja radom volontera i vježbenika

3. REALIZACIJA PLANA RADA ZA 2022. GODINU

3.1. PREGLED PLANA RADA ZA 2022. GODINU

Ostvarenje svih operativnih ciljeva za 2022. godinu bilo je predviđeno realizacijom slijedećih aktivnosti iz operativnog Plana rada za 2022. godinu:

- Očuvanje postojećeg, ali i daljnji razvoj i jačanje socijalnog kapitala na principu razvoja proaktivnog partnerstva svih relevantnih aktera iz javnog, gospodarskog i civilnog sektora te povezivanja s potpornim institucijama u svrhu njihova sinergijskog djelovanja s ciljem postizanja održivog razvoja područja obuhvata LAG-a Zagora;
- Osnaživanje svih gospodarskih potencijala područja s osobitom usmjerenošću na jačanje gospodarskih djelatnosti prihvatljivih i održivih na području obuhvata LAG-a Zagora;
- Poticanje poduzetničke klime (promicanje razvoja poduzetničke kulture) te uspostava mehanizama pomoći razvoju malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva na području obuhvata LAG-a Zagora sa svrhom jačanja samozapošljavanja i smanjenja ukupne nezaposlenosti kao zamašnjaka za sav budući razvoj;
- Očuvanje svih prirodnih, kulturnih i socijalnih resursa i njihova revitalizacija odnosno daljnja odgovorna i opravdana eksploatacija u svrhu održivog razvoja na području obuhvata LAG-a Zagora;
- Podizanje sveobuhvatne i sveaspektne kvalitete života stanovnika, a time i demografske obnove cjelokupnog područja obuhvata LAG-a Zagora.

Iz istih smjernica definirani su osnovni operativni jednogodišnji ciljevi za 2022. godinu:

Ref.	Osnovni ciljevi po kojima se planiraju aktivnosti za postizanje ciljeva
1	Realizacija natječaja LAG-a Zagora kroz podmjeru 19.2.-19.4. u prijelaznom periodu 2021.-2022.
2	Razvijanje i pozitivno pozicioniranje LAG-a Zagora u zajednici u skladu s LEADER programom u cilju pripreme za provedbu projekata iz LRS LAG-a Zagora
3	Daljnje umrežavanje i jačanje tuzemne i inozemne suradnje LAG-a Zagora sa dionicima ruralnog razvoja
4	Priprema i provedba projekata i jačanje Ureda LAG-a Zagora kroz multisektorsko financiranje u prijelaznom periodu 2021.-2022.

- 1.) Realizacija natječaja LAG-a Zagora kroz podmjeru 19.2.-19.4. u prijelaznom periodu 2021.-2022.

- Priprema ureda LAG-a i stručnog tima za provedbu natječaja po LRS / CLLD
  - Priprema, objava i kontrola dokumentacije za natječaje po LRS LAG-a Zagora 2014-2020
- 2.) Razvijanje i pozitivno pozicioniranje LAG-a Zagora u zajednici u skladu s LEADER programom u cilju pripreme za provedbu projekata iz LRS / CLLD strategije za razdoblje 2014-2020
- definiranje, izgradnja i konstantno jačanje identiteta LAG-a Zagora i njegove prepoznatljivosti kao potporne razvojne organizacije za područje obuhvata po načelima međusektorskog interesnog udruživanja članica u svrhu ostvarenja zadanih ciljeva i usvojenih planova djelovanja
  - osiguranje neophodnih i adekvatnih resursa (financijskih, materijalnih i kadrovskih) za realizaciju postavljenih ciljeva i usvojenih planova djelovanja
- 3.) Daljnje umrežavanje i jačanje tuzemne i inozemne suradnje LAG-a Zagora sa dionicima ruralnog razvoja
- Suradnja i umrežavanje s drugim LAG-ovima na nacionalnoj razini, suradnja s drugim interesnim udrugama i organizacijama u RH i inozemstvu u svrhu ostvarenja ciljeva
- 4.) Priprema i provedba projekata i jačanje Ureda LAG-a Zagora kroz multisektorsko financiranje u prijelaznom periodu 2021.-2022.
- Pokretanje postupaka provedbe LAG-a Zagora projekata realiziranih iz domene ostalih Operativnih programa i fondova EU (ESF, ERASMUS+)

Prethodno navedene djelatnosti su i bile i glavne razvojne odrednice kojima se LAG bavio tijekom 2022. godine.

3.2. REALIZACIJA PLANIRANIH AKTIVNOSTI SUKLADNO PLANU RADA ZA 2022. GODINU

Tijekom 2022. godine (od 01.01.2022. - do 31.12.2022.) Lokalna akcijska grupa Zagora je u svrhu izvršenja planiranog realizirala sljedeće projekte ili je sudjelovala u sljedećim aktivnostima:

Za osnovni cilj:

Ref.	Osnovni ciljevi po kojima se planiraju aktivnosti za postizanje ciljeva
1	Realizacija natječaja LAG-a Zagora kroz podmjere 19.2.- 19.4. u prijelaznom periodu 2021.- 2022. godina

Planirane / realizirane aktivnosti s mjerljivim rezultatima i izvorima pokazatelja su:

Ref.	Ciljevi i planirane aktivnosti za postizanje ciljeva	Mjerljivi rezultati i izvori pokazatelja
1.1.	Priprema ureda LAG-a i stručnog tima za provedbu natječaja po LRS / CLLD	
Aktivnost djelomično realizirana		
1.1.1.	Usklađenje broja djelatnika ureda LAG-a radi ostvarenja učinkovitosti i operativnosti u procesu realizacije LRS LAG-a Zagora u prijelaznom period 2021.-2022.	MR: angažman 1 djelatnika na puno radno vrijeme na mjestu stučnog suradnika /višeg stručnog suradnika u skladu s Pravilnikom o sistematizaciji i upošljavanju i LRS LAG-a Zagora I: Ugovor o radu
1.1.2.	Angažman članova LAG-a Zagora za provedbu natječaja po odobrenoj LRS / CLLD LAG-a Zagora u prijelaznom periodu 2021.-2022.	MR: organizacija članova LAG-a za realizaciju poslova na provedbi podmjere 19.2 (analiza I, analiza II, donošenje odluka od strane UO i/ili NO) te za realizaciju poslova na provedbi podmjere 19.3. I: Programi, potpisne liste, fotografije, prezentacije
1.1.3.	Angažman vanjskih stručnih suradnika za provedbu natječaja po odobrenoj LRS /CLLD LAG-a Zagora u prijelaznom period 2021.-2022.	MR: Sukladno Izmjenama i dopunama Pravilnika za provedbu podmjera 19.2, 19.3 i 19.4 ali i Smjernicama za provedbu podmjere 19.2 APPRRRA, potrebama u provedbi natječaja iz 19.2. LAG-a Zagora, angažirati vanjske stručnjake za izmjene LRS-a (usklađenja po natječajima) i evaluatore po natječajima I: Ugovor o djelu / Ugovor o volontiranju
1.1.1.	Aktivnost nije realizirana na planirani način. Dodatnog djelatnika na puno radno vrijeme LAG nije zapošljavao s obzirom da je koristio ljudski kapacitet koji mu je bio na raspolaganju (djelatnike) koji su bili financirani iz sredstava ESF-a (do 19.11.2022.), odnosno iz vlastitih sredstava i sredstava Programa ruralnog razvoja (TO 19.1. i 19.4., županijska sredstva) do 31.12.2022.	
1.1.2.	Planirane aktivnosti su cijelokupno realizirane prema dinamici i postavljenim projektnim okvirima; korišteni su svi raspoloživi akteri (vanjski stručnjaci, članovi, predstavnici pojedinih tijela LAG-a) u svim neophodnim aktivnostima, na opravdan, efikasan i učinkovit način	
1.1.3.	Izvršena je jedna izmjena LRS LAG-a Zagora i korištena je usluga vanjskog stručnjaka, izrađivača; LAG u potrebi nove promjene LRS LAG-a Zagora	

1.2.	Priprema, objava i kontrola dokumentacije za natječaje po LRS LAG-a Zagora u prijelaznom periodu
------	--

Aktivnosti realizirane

1.2.1.	<p>Priprema, objava natječajne dokumentacije i kontrola dokumentacije pojedinih projekatnih prijava po LAG natječajima u prijelaznom periodu, te provedba projekta iz mjere 19.3.</p>	<p>MR: radni sastanci s nositeljima projekata, radionice, u svrhu pripreme projekta po principu dobre prakse, rad ureda LAG-a na pripremi, objavi i kontroli dokumentacije</p> <p>I: projekti, izvještaji, fotografije, snimke, korespondencija</p>
1.2.1. Aktivnosti realizirane, raspisan natječaj za TO 1.1.3. (za 24 projekta, sa intencijom povećanja omotnice na 31 projekt); prijavljen projekt suradnje po TO 19.3.2. (Klub 7), koji je u cijelosti odobren i u provedbi		

Za osnovni cilj:

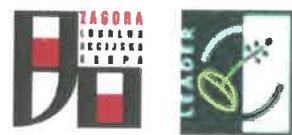
Ref.	Osnovni ciljevi po kojima se planiraju aktivnosti za postizanje ciljeva
2	Realizacija natječaja LAG-a Zagora kroz podmjeru 19.2. sukladno najavljenoj omotnici za prijelazno razdoblje 2021.-2022.

planirane / realizirane aktivnosti s mjerljivim rezultatima i izvorima pokazatelja su:

Ref.	Ciljevi i planirane aktivnosti za postizanje ciljeva	Mjerljivi rezultati i izvori pokazatelja
2.1.	definiranje, izgradnja i konstantno jačanje identiteta LAG-a Zagora i njegove prepoznatljivosti kao potporne razvojne organizacije za područje obuhvata po načelima međusektorskog interesnog udruživanja članica u svrhu ostvarenja zadanih ciljeva i usvojenih planova djelovanja	
Aktivnost djelomično realizirana		
2.1.1.	Optimizacija broja članova LAG-a	<p>MR: Angažirana optimizacija članstva u skladu sa novim Smjernicama APPRRR-a za provedbu 19.2 i Izmjena i dopuna Pravilnika za podmjeru 19.2 Ministarstva poljoprivrede (naglasak na kvalitetne i angažirane članove uz poštivanje određenosti bodovane međusektorske</p>

		organizacije) I: program, pristupnice, potpisne liste, izvještaj sa manifestacije, radionica, fotografije / snimke, prezentacije
2.1.2.	osiguravanje javnosti, vidljivosti promocije aktivnosti samog LAG-a	i MR: redovito održavanje web stranice LAG-a, kreiranje profila na društvenoj mreži Facebook, link-ovi na web-stranicama članica LAG-a, marketinške aktivnosti u javnim glasilima JLS-e. Izrada bannera, flyera i promo-materijala LAG-a. I: banner, flyer, web-stranica, FB-profil, članci u javnim glasilima, link-ovi na web-stranicama članica LAG-a
2.1.1. Ured LAG-a Zagora optimizira članstvo sukladno svim smjernicama i obvezama; članstvo se dinamično mijenja. Tijekom godine povećano je područje obuhvata, ali je potrebno poraditi na jačanju članstva u smislu povećanja broja članova s novopriključenih JLS-ova, te konsolidacija postojećeg članstva i područja, osobito zbog opadanja interesa pojedinih članica LAG-a Zagora za aktivnim djelovanjem, odnosno dalnjom suradnjom u udruzi, što će iziskivati daljnji rad na animaciji i konsolidaciji članstva 2.1.2. Vidljivost i prepoznatljivost LAG-a Zagora provodi se sukladno potrebnom, planiranim i racionalnom marketing planu udruge		
2.2.	osiguranje neophodnih i adekvatnih resursa (finansijskih, materijalnih i kadrovskih) za realizaciju postavljenih ciljeva i usvojenih planova djelovanja	
Aktivnosti potpuno realizirane sukladno planu		
2.2.1.	Osiguranje neophodnih i adekvatnih finansijskih resursa za realizaciju planova i ciljeva	MR: a) Izrada kvalitetnih finansijskih planova; upravljanje finansijskim rizicima; b) članarine / predfinanciranje / sufinsanciranje I: Izvodi o stanju računa, finansijski izvještaji udruge, poslovni i finansijski planovi, ugovori s etičkim i poslovnim bankama / zakladama u svrhu predfinanciranja
2.2.2.	Osiguranje neophodnih i adekvatnih materijalnih resursa za realizaciju planova i ciljeva	MR: osiguranje materijalnih uvjeta rada (oprema ureda: osnovna sredstva, sitni inventar, potrošni materijal, režijski troškovi) financiranjem iz odobrenih

		sredstava iz podmjere 19.4 i racionalnim korištenjem sredstava članarine I: plan nabave osnovnih sredstava, ponude, računi, izvodi, izvještaji o provedenoj inventuri, fotografije za nabavljena osnovna sredstva
2.2.3.	Osiguranje neophodnih i adekvatnih kadrovskih resursa za realizaciju planova i ciljeva	MR: angažman 1 djelatnika na puno radno vrijeme na radnom mjestu: stručnog suradnika / višeg stručnog suradnika I: Ugovor o radu
2.2.1. Potpuno realizirana aktivnost, mada je potrebna veća ažurnost u uplati članarina članova LAG-a Zagora. Osobitu prozornost ured LAG-a poklanja osiguranju likvidnosti udruge u svakom trenutku i praćenju finansijskih tijekova na strani prihoda/rashoda. Tijekom 2022. godine, udruga nijednom nije bila nelikvidna / nesolventna.		
2.2.2. Potpuno realizirana aktivnost u skladu s potrebama LAG-a, projektnim obvezama (osobito prema planu i odobrenju projekta (ex)PRESS – PROGRESS, financiranog iz ESF-a, te uvažavanjem finansijskih okolnosti i finansijskih tijekova novca.		
2.2.3. Potpuno realizirana aktivnost u skladu s potrebama LAG-a i uvažavanjem finansijskih okolnosti, uz realizaciju upošljavanja djelatnice na mjestu višeg stručnog suradnika na neodređeno vrijeme nakon povratka sa stručnog i neplaćenog usavršavanja u Europskoj komisiji (DG Agri), te upošljavanjem dodatnih stručnih suradnika za provedbu projekta (ex) PRESS – PROGRESS financiranog iz ESF-a.		

Za osnovni cilj:

Ref.	Osnovni ciljevi po kojima se planiraju aktivnosti za postizanje ciljeva
3	Daljnje umrežavanje i jačanje tuzemne i inozemne suradnje LAG-a Zagora sa dionicima ruralnog razvoja

planirane / realizirane aktivnosti s mjerljivim rezultatima i izvorima pokazatelja su:

Ref.	Ciljevi i planirane aktivnosti za postizanje ciljeva	Mjerljivi rezultati i izvori pokazatelja
3.1.	Suradnja i umrežavanje s drugim LAG-ovima na nacionalnoj razini, suradnja s drugim interesnim udrugama i organizacijama u RH i	

	inozemstvu u svrhu ostvarenja ciljeva	
3.1. Aktivnosti su potpuno realizirane sukladno planu		
3.1.1.	Sudjelovanje članova LAG-a u informativno-edukativnim aktivnostima u organizaciji drugih LAG-ova, LmH, nadležnih ministarstava i razvojnih agencija	MR: sudjelovanje u radionicama prema potrebi I: Programi, potpisne liste, fotografije, prezentacije
3.1.2.	Organizacija informativno-edukativnih aktivnosti za potrebe članova LAG-a i zajednicu u suradnji s partnerima (nadležna ministarstva, razvojne agencije, LmH, obrazovne ustanove, strukovna udruženja, zadruge, klasteri, pojedini članovi LAG-a i sl.)	MR: organizacija informativno-edukativnih aktivnosti prema potrebi I: Programi, potpisne liste, fotografije, prezentacije
3.1.1. Uspješno realizirana aktivnost. LAG Zagora je uspješno sudjelovao u svim aktivnostima suradnje s drugim LAG-ovima, nacionalnim mrežama, ministarstvima i razvojnim agencijama kako uživo, tako i online sustavom tijekom 2022. godine. 3.1.2. Aktivnost realizirane sukladno planu i potrebama (za natječaje LAG-a Zagora i pripremu nove LRS 2023-2027)		

Za osnovni cilj:

Ref.	Osnovni ciljevi po kojima se planiraju aktivnosti za postizanje ciljeva
4	Priprema i provedba projekata i jačanje Ureda LAG-a Zagora kroz multisektorsko financiranje u prijelaznom periodu 2021.-2022.

planirane aktivnosti s mjerljivim rezultatima i izvorima pokazatelja su:

Ref.	Ciljevi i planirane aktivnosti za postizanje ciljeva	Mjerljivi rezultati i izvori pokazatelja
4.1.	Pokretanje postupaka provedbe LAG-a Zagora projekata realiziranih iz domene ostalih Operativnih programa i fondova EU (ESF, ERASMUS+)	
4.1. Aktivnost realizirana		

4.1.1.	Realizacija odobrenih projekata iz domene ostalih operativnih programa i fondova EU koji su ili će biti odobreni tijekom 2021./2022. godine	MR: Realizacija ESF i ERASMUS + projekata u kojima će se LAG Zagora naći u svojstvu lead-partnera ili partnera I: Ugovori o radu, dokumentacija, programi, potpisne liste, fotografije, prezentacije
4.1.1. Ralizacija svih odobrenih i ugovorenih projekata LAG-a Zagora završena sukladno odobrenim projektnim prijedlozima. Nove ERASMUS projekte LAG Zagora nije prijavljivao u 2022. godini (zbog neizvjesnosti temeljem pandemije COVID-a 19 u vremenu prijavljivanja projekata), a projekt (ex)PRESS – PROGRESS završen u studenom 2022. godine. Predano završno izvješće NZZRCRD u roku. Očekuje se revizija i odobrenje završnog izvješća. Prethodnih 7 ZNS-ova uredno isplaćeni u cijelosti prema potraživanjima.		

U cjelokupnom periodu djelovanja u 2022. godini Lokalna akcijska grupa Zagora je realizirala slijedeće projekte ili je sudjelovala u slijedećim aktivnostima:

a. Redovni rad tijela LAG-a Zagora

Tijela LAG-a Zagora djelovala su u sjednicama.

Tijekom 2022. godine (do 31.12.2022.) održano je 6 sjednica Skupštine LAG-a Zagora (28.02., 23.03., 14.06., 23.06., 30.08., 22.12.).

Upravni odbor LAG-a Zagora (do 30.11.2022.) održao je sveukupno 8 sjednica (28.02., 11.03., 07.04., 13.04., 18.08., 08.11., 22.11., 22.12.) i donio niz jednoglasnih odluka.

b. Redovni rad Ureda LAG-a Zagora

Aktivnosti Ureda LAG-a Zagora, isključujući regularni uredski rad (administracija, financije, planiranje, korespondencija i sl.) moguće je sagledati kroz nekoliko različitih skupina aktivnosti koje su bile kako slijedi:

- Edukativne i suradničke aktivnosti djelatnika LAG-a u organizaciji drugih institucija / udruga i nadležnih tijela:
  1. 14.02.2022. - On-line sastanak u vezi provedbe tipa operacije 19.3.2. u organizaciji Ministarstva poljoprivrede (sudionik: voditeljica LAG-a)
  2. 20.-22.03.2022. – Radionica za LAG-ove „Stanje provedbe Mjere 19, provedba LEADER intervencije u razdoblju 2023. – 2027. i izrada LRS LAG-ova 2023. – 2027.“ u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i Nacionalne ruralne mreže u suradnji s LEADER mrežom Hrvatske, Hrvatskom mrežom za ruralni razvoj i Agencijom za

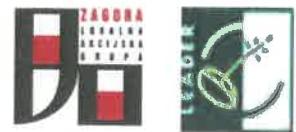

plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (sudionici: predsjednik i voditeljica LAG-a)

3. 08.- 09. 04. 2022. – 17. Nacionalni sajam pršuta u Sinju, u organizaciji Poduzetničkog centra Sinj d.o.o. (sudionici: 1 djelatnica LAG-a i 1 predstavnik člana)
4. 21.-23.04.2022. - Konferencija „INSPIRA LEADER – salon zelenih i digitalnih ideja“ u organizaciji LEADER mreže Hrvatske u suradnji s LAG-om „Terra liburna“, LAGUR-om Vela vrata i Riječkom razvojnom agencijom PORIN (sudionici: predsjednik, voditeljica te član LAG-a)
5. 12.-13.05.2022. – Sastanak o napretku provedbe projekata „Prostori sudjelovanja – razvoj programa revitalizacije prostora u javnom vlasništvu kroz partnerstvo OCD-a i lokalne zajednice“ u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva (sudionik: zaposlenica LAG-a)
6. 06.-08.07.2022. – Radionica za LAG-ove „Stanje provedbe Mjere 19 i izrada LRS LAG-ova 2023.-2027.“ u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i Nacionalne ruralne mreže u suradnji s LEADER mrežom Hrvatske, Hrvatskom mrežom za ruralni razvoj i Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (sudionik: voditeljica LAG-a)
7. 16.09.2022. - Radionica za LAG-ove/inicijative koji nisu odabrani u razdoblju 2014. – 2020. u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i Javne ustanove RERA S.D. za koordinaciju i razvoj Splitsko-dalmatinske županije (sudionik: voditeljica LAG-a)
8. 08.-10.11.2022. - Radionica za LAG-ove „Stanje provedbe Mjere 19, izrada LRS LAG-ova 2023.-2027. i provedba SP ZPP 2023.-2027.“ u organizaciji Ministarstva poljoprivrede i Nacionalne ruralne mreže u suradnji s LEADER mrežom Hrvatske, Hrvatskom mrežom za ruralni razvoj i Agencijom za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (sudionik: voditeljica LAG-a)
9. 27.-29.11.2022. – Radionica za LAG-ove „Izrada LRS LAG-ova za razdoblje 2023-2027. – pokazatelji i podaci za praćenje provedbe, organizatora Ministarstva poljoprivrede, APPRRR-a i LEADER mreže Hrvatske u Zagrebu (Ministarstvo poljoprivrede)
10. 18.-20.12.2022. – Radionica za LAG-ove „Prijedlozi mjerila (kriterija) za dodjelu sredstava LAG-ovima u novom programskom razdoblju“ u organizaciji Nacionalne mreže za ruralni razvoj i Ministarstva poljoprivrede u Zagrebu (Ministarstvu poljoprivrede)

- Radionice u organizaciji i suorganizaciji LAG-a

1. 10.-11.02.2022. – Radionica pripreme novog projekta suradnje 19.3.1. Klub 7 u organizaciji LAG-a Terra liburna (sudionici: predsjednik i voditeljica LAG-a)

2. 29.03.2022. – Radionica pripreme i prijave na aktualni nacionalni natječaj po podmjeri 6.3.1. za male poljoprivrednike u Muću, u organizaciji LAG-a Zagora i Općine Muć (sudionici: 1 djelatnica LAG-a)
  3. 30.03.2022. - Radionica pripreme i prijave na aktualni nacionalni natječaj po podmjeri 6.3.1. za male poljoprivrednike u Dugopolju, u organizaciji LAG-a Zagora i Općine Dugopolje (sudionici: 1 djelatnica LAG-a)
  4. 31.03.2022. - Radionica pripreme i prijave na aktualni nacionalni natječaj po podmjeri 6.3.1. za male poljoprivrednike u Dicmu, u organizaciji LAG-a Zagora i Općine Dicmo (sudionici: 1 djelatnica LAG-a)
  5. 01.04.2022. - Radionica pripreme i prijave na aktualni nacionalni natječaj po podmjeri 6.3.1. za male poljoprivrednike u Lećevici, u organizaciji LAG-a Zagora i Općine Lećevica (sudionici: 1 djelatnica LAG-a)
  6. 01.04.2022. - Radionica pripreme i prijave na aktualni nacionalni natječaj po podmjeri 6.3.1. za male poljoprivrednike u Klisu, u organizaciji LAG-a Zagora i Općine Klis (sudionici: 1 djelatnica LAG-a)
  7. 04.10.2022. – Radionica za izradu LRS LAG-a Zagora za 2023. – 2027. (sudionici: voditeljica, djelatnici i članovi LAG-a)
- Sudjelovanje u radu LEADER mreže Hrvatske
    1. 28.-29.04.2022. - Radionica „Uloga LEADER-CLLD-a u potpori razvoju ruralnog turizma i priprema lokalnih razvojnih strategija za novo programsko razdoblje – u okviru 5. međunarodnog kongresa ruralnog turizma“ u organizaciji LEADER mreže Hrvatske (sudionici: predsjednik i voditeljica LAG-a)
    2. 08.-10.06.2022. - Radionica „Uloga lokalnih akcijskih grupa u jačanju društvenog poduzetništva kao dodane vrijednosti LEADER-CLLD-a (lokalno upravljanje, društveni kapital i društvene inovacije)“ u organizaciji LEADER mreže Hrvatske (sudionici: predsjednik i voditeljica LAG-a)
  - Priprema i prijava na natječaje i realizacija
    1. Objavljen V. LAG natječaj / II. natječaj za TO 1.1.3. „Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava“ iz LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (analogno TO 6.3.1. – nacionalnom) za 24 projektnih prijedloga. Natječaj u tijeku.
    2. Uspješno proveden 1 posjet ulaganju korisniku potpore po natječaju LAG-a Zagora za TO 1.1.3. iz 2018. godine. Posjet ulaganju odobren malom poljoprivredniku konačnom isplatom.
    3. Prijavljen i odobren projekt međuteritorijalne suradnje LAG-ova "KLUB 7" na Natječaj za provedbu Podmjere 19.3. „Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a“ - provedba tipa operacije 19.3.2. „Provedba aktivnosti projekta suradnje“ u ukupnom iznosu od 1.220.585,30 kn / 161.999,51 EUR

4. Uspješno proveden ESF projekt nacionalnog natječaja Ureda za udruge vlade RH i Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva pod nazivom (ex)PRESS – PROGRESS, 100%-tно financiranje, u partnerstvu sa članovima LAG-a Zagora: Općinom Dugopolje, Udrugom DAR i KUD-om „Pleter“, te HPD-om „Ljubljjan“ Dugopolje i Narodnom knjižnicom u Dugopolju. Ured LAG-a Zagora (djelatnice ureda u sklopu priprema za prijelazno i naredno programsko razdoblje) projekt samostalno prijavio u 2019. godini, tijekom 2020. godine proveden postupak usklade i čišćenja budžeta, 22.10.2020. dobivena Odluka o financiranju u ukupnom iznosu od 1.822.811,20 kn; u 2021. isplaćeno ukupno 943.897,57 kn; u 2022. isplaćeno ukupno 614.438,14 kn; isplata konačnog ZNS-a predviđena za 2023. godinu.

4. ZAKLJUČAK - EVALUACIJA

Djelovanje lokalne akcijske grupe (LAG-a) Zagora zasniva se na promicanju, razvijanju i jačanju održivog rasta i razvoja područja koje obuhvaća LAG Zagora, a koja se realiziraju na LEADER principu putem razvoja i jačanja prepoznatljivog identiteta područja obuhvata, korištenjem svih komparativnih prirodnih, gospodarskih, kulturnih, socio-demografskih prednosti i resursa, te razvojem i jačanjem izravno uključenih ljudskih potencijala.

4.1. LRS LAG ZAGORA ZA RAZDOBLJE 2014.-2020. – EVALUACIJA

1. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014-2020. – odobrena verzija

Lokalna razvojna strategija LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. usvojena je u travnju 2016. godine. Revidirana i usvojena LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. iz lipnja 2016. godine, postala je osnovom za prijavu na 1. natječaj za TO "19.2.1. Provedba operacija unutar CLLD strategije". Prema LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. iz lipnja 2016. (i analogno LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. iz prosinca 2017.) indikatori provedbe i Plan evaluacije LRS definirani su Poglavljima 4 (na razini ciljeva u LRS), 6, 7 i 9, te dodacima 3, 4, 5 i 9 LRS LAG-a Zagora. Evaluacija LRS provodi se na dvije razine: interno vrednovanje (na godišnjoj razini) i eksterno vrednovanje (dva puta tijekom provedbe LRS). Interno vrednovanje koje se provodi kroz pripremu Akcijskog plana i sastavljanja izvješća o radu koji se javno objavljuju na stranicama LAG-a Zagora (priprema ih ured LAG-a, a usvaja Skupština LAG-a), podrazumijeva primjenu mehanizama unutarnje kontrole i procjene provedbe (pokazatelji očekivanih rezultata i učinaka LRS u okviru sva 3 cilja LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020.) te upravljanja LRS LAG-a, a kako bi se utvrdila razina njezine

uspješnosti, odnosno sukladnosti provedbe s planiranim akcijskim i financijskim planom provedbe.

2. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. – I izmjena

LAG Zagora, redovito provodi evaluacije i izmjene vlastite LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. sukladno potrebama koje se javljaju „na terenu“ (području obuhvata LAG-a Zagora) te okolnostima koje nastaju nastavno odlukama nadležnih tijela i cjelokupne gospodarske situacije u RH. Prva izmjena odobrene i ugovorene LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. godinu nastala je kao produkt dogovora svih članova LAG-a Zagora (nastavno imputima o potrebi promjena pristiglih od svih dionika uključenih u proces stvaranja i provedbe LRS LAG-a Zagora) te je usvojena na redovnoj sjednici Skupštine LAG-a Zagora, održanoj 17.12.2018. godine u Dugopolju. Izmjena LRS LAG-a Zagora zahvaćala je promjene koje su pobliže i konkretnije definirane novim planom provedbe LRS LAG-a Zagora danom u sljedećem prikazu. Istom izmjenom:

- dokinuta je alokacija, a samim tim i provedba TO 1.1.1. /analogno nacionalnom TO 4.1.1./ i TO 3.2.1. /analogno nacionalnom TO 16.4.1./
  - blago smanjene su alokacije na TO 1.1.2. /analogno nacionalnom TO 4.2.1./, TO 2.2.2 /analogno nacionalnom TO 4.4.1./, TO 2.1.1. /analogno nacionalnom TO 6.4.1./, te TO 2.2.1. /analogno nacionalnom TO 8.5.2./
  - povećane alokacije na TO 1.1.3. /analogno nacionalnom TO 6.3.1./ i TO 3.1.1 /analogno nacionalnom TO 7.4.1./

Slika 1: Plan provedbe IBS LAG-a Zagora: Izmjena

3. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. – II izmjena

LAG Zagora, na svojoj redovnoj godišnjoj sjednici Skupštine LAG-a Zagora održanoj 17.12.2019. godine u Dugopolju, usvaja drugu izmjenu LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. godine. Istom izmjenom:

- dokinuta je alokacija, a samim tim i provedba TO 2.2.2 /analogno nacionalnom TO 4.4.1./ i TO 2.1.1. /analogno nacionalnom TO 6.4.1./, čime je LAG-a Zagora u cijelosti dokinuo realizaciju strateškog cilja 2 iz svoje LRS: Jačanje prepoznatljivosti područja razvojem nepoljoprivrednih djelatnosti i održivim korištenjem prostorne razvojne resursne osnove (prirodne, kulturno-povijesne i tradicijske baštine). Zaključeno je kako će se važnost ovog okvira dati kroz provedbu TO 3.2.2. Priprema i provedba aktivnosti suradnje LAG-a /analogno nacionalnom TO 19.3.2./
  - blago smanjena je alokacija na TO 2.2.1. /analogno nacionalnom TO 8.5.2./,
  - povećana je alokacija na TO 3.1.1 /analogno nacionalnom TO 7.4.1./.

Promjene su nastale, nastavno činjenici da je nadležno tijelo najavilo kako se kroz LRS LAG-ova neće otvoriti aktivacija za TO 4.4.1, odnosno kako će aktivacija za TO 6.4.1. biti značajno pomaknuta u vremenskom periodu za provedbu (na 2020. godinu / posljednju godinu provedbe LRS), što ne bi ostavilo dosta vrijeme za provedbu natječaja po istoj aktivaciji. Povećanje alokacije na TO 7.4.1. provedeno je nastavno većem interesu potencijalnih prijavitelja i korisnika na području obuhvata LAG-a Zagora.

Slika 2: Plan provedbe LRS LAG-a Zagora: II izmjena

4. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. – III izmjena

LAG Zagora, na svojoj redovnoj godišnjoj sjednici Skupštine LAG-a Zagora održanoj 05.06.2020. godine u Dugopolju, usvaja treću izmjenu LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. godine. Istom izmjenom:

- dokinuta je alokacija, a samim tim i provedba TO 2.2.1 /analogno nacionalnom TO 8.5.2./,
  - povećane su alokacija na TO 1.1.2. /analogno nacionalnom TO 4.2.1./ i TO 3.1.1 /analogno nacionalnom TO 7.4.1./.

Promjene su nastale, nastavno činjenici da je pokazan veći interes prijavitelja za oba tipa operacija do kraja 2020. godine, što potvrđuju i pristigle prijave na natječaje koje je LAG Zagora objavio u 2019. godini, a temeljem istih izdavao odluke o odabiru projekata u 2020. godini.

Slika 3: Plan provedbe IBS-LAC-a Zagreb: Uklanjanje

5. IBS IAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. – IV izmjena

LAG Zagora, na svojoj redovnoj godišnjoj sjednici Skupštine LAG-a Zagora održanoj 28.02.2022. godine u Dugopolju, usvaja četvrtu izmjenu LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. godine. Istom izmjenom:

- Smanjen je iznos za TO 1.1.2. /analogno nacionalnom TO 4.2.1./ zbog odustajanja jednog korisnika od dodijeljene potpore
  - povećane su alokacija na TO 1.1.3. /analogno nacionalnom TO 6.3.1./ i TO 3.1.1 /analogno nacionalnom TO 7.4.1./, zbog dobivanja dodatnih sredstava za prijelazni period 2021.-2022. godine.

Promjene su nastale, nastavno činjenici da postoji dodatni interes „terena“ za apsorpcijom sredstava po navedenim tipovima operacija /1.1.3. i 3.1.1. iz LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020 s produljenim rokom do 2022. godine/ što potvrđuju i pristigle prijave na natječaj za TO 1.1.3. kojeg je LAG Zagora objavio u ožujku 2022. godine.

PLAN PROVEDBE LRS

Slika 4: Plan provedbe LRS LAG-a Zagora: IV izmjena (02/2022)

Ured LAG-a tijekom cijele 2022. godine kontinuirano je pratio sve procese provedbe LRS (sustavom internog monitoringa LRS), te o istom redovito izvještavao Upravni i Nadzorni odbor, te Skupštinu (8 sastanaka UO, i 6 sastanka Skupštine), pri čemu se troškovi sjednica tijela LAG-a, kao i troškovi edukacije zaposlenika LAG-a Zagora financiraju isključivo iz vlastitih sredstava. Izuzev za plaće i naknade zaposlenih, u uredu LAG-a Zagora (za koje je LAG Zagora koristio sredstva iz Podmjere 19.4.), sukladno planu, u ovom izvještajnom razdoblju LAG je koristio vlastita sredstva za sve radne sastanke u vezi pripreme i raspisivanja LAG natječaja za provedbu LRS (TO 1.1.3. LRS LAG-a - sukladan TO 6.3.1. PRR RH 2014.-

2020.), animacijske radionice u cilju informiranja potencijalnih prijavitelja na LAG natječaj te za kontinuirano pružanje edukacije lokalnim razvojnim dionicima za pripremu projekata za provedbu LRS. U 2022. godini LAG Zagora potpisao je Sporazumni ugovor sa 6 hrvatskih LAG-ova za provedbu projekta suradnje, financiranog iz Podmjere 19.3., pod nazivom „KLUB 7“. Voditeljica ureda i stručna suradnica LAG-a Zagora, te predstavnici tijela LAG-a Zagora (predsjednik UO i predsjednik NO LAG-a Zagora) sudjelovali su značajno smanjenom broju radionica/seminara/aktivnosti usavršavanja i obrazovanja u organizaciji drugih pravnih i fizičkih osoba, nastavno prilikama koje je diktirala dinamika organizacije radionica drugih organizatora (Ministarstva poljoprivrede i Agencije za plaćanje u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju, kao i Nacionalne ruralne mreže i/ili LEADER mreže Hrvatske) pri čemu za sudjelovanje LAG-a u aktivnostima nisu zatražena sredstva potpore iz Podmjere 19.4.), već iz sredstava koje je LAG-u dodjelila Županija splitsko-dalmatinska ili iz vlastitih sredstava. Za realizaciju sastanaka, seminara, radionica, treninga, studijskih putovanja, sajmova i slično vezano za provedbu LRS i/ili Programa ruralnog razvoja na kojima su sudjelovali zaposlenici i članovi LAG-a Zagora nije zatražen povrat iz Podmjere 19.4., već iz sredstava Županije splitsko-dalmatinske (gdje je ista bilo moguće zatražiti). Sredstva za iste aktivnosti tražena su isključivo iz Podmjere 19.3.2. (za one aktivnosti koje su tijekom ovog perioda provođene u okviru odobrenog i ugovorenog projekta KLUB 7), odobrenog od nadležnog tijela, nastavno sljedećem prikazu:

Naziv projekta suradnje	Cilj i tematsko područje projekta suradnje	Vremensko razdoblje provedbe projekta suradnje	Ustanjaloj(e) partneru na projektu suradnje na području LAG-a	Uloga Ustv-a u projektu suradnje (koordinator/ partner)	Naziv(i) partnera u projektu suradnje	Tip projekta suradnje (mediteran/ ruralni/ transnacionalni)	Broj uključenih partnera u projektu (uključujući i LAG-ove potporne tvrtke/PZ)	Datum slanja Zamjene za potpunu u AP	Datum donošenja odluke o potpunu uključenju uključujući i LAG-ove potporne tvrtke/PZ	Datum slanja Zamjene za potpunu uključenje uključujući i LAG-ove potporne tvrtke/PZ	Ukupno vrijednost uključujući i LAG-ove potporne tvrtke/PZ	Ukupno troškova	Akutno potrebljena potpora u AP (EU + RH dio)	Datum slanja Zamjene za isplatu RH dio	Ukupno isplađena primjena u AP (EU + RH dio)
1. Klub 7	Ulaganje u razvoj suradnje u suradnji s LAG-ovim i provedbom LRS, ujednačavanje procesa izvođenja, razvoj i implementacija i uvođenje u svaku učestvujuću entitetu amanžeta unutarnjih i vanjskih lokalnih zajednica.	Rujan - Novi 2022. - Istočno 2023.	Oпдна куппните Опдна Кис Опдна Летевица	Farmer	LAG Tems Uburma LAG Marinković LAG Slavonida rawilne LAG Podravina LAG Franjošpan LAG Šibenik LAG Šibensko-kninske županije	Mediteran/ruralni	8	18.08.2022.	11.11.2022.	1.088.823,50 kn	1.088.823,50 kn	1.072.305,86 kn	18.11.2022.		244.683,28 kn
2. Klub 7	Cilj projekta suradnje iz LAG-a Zagora - Razvoj istraživačkih i razvojnih potencijala i provedbe LRS, ujednačavanje procesa izvođenja, razvoj i implementacija i uvođenje u svaku učestvujuću entitetu amanžeta unutarnjih i vanjskih lokalnih zajednica.	Rujan 2022. - Istočno 2023.	Опдна Dragopolske Опдна Klis	Farmer	LAG Tems Uburma LAG Zagora LAG Šibenik LAG Marinković LAG Slavonida Bilogore LAG Šibenicki Knin LAG Biogradsko	Mediteran/ruralni	7	17.09.2022.	30.11.2022.	361.598,93 kn	161.698,93 kn	161.598,93 kn		n/p	

Slika 5: TÖ 19.3.2. / projekt KLUB 7

4.2. REALIZACIJA LRS LAG-a ZAGORA ZA RAZDOBLJE 2014.-2020.

1. TO 1.1.3. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (sukladno TO 6.3.1. Programa ruralnog razvoja RH 2014.2020.)

Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. usvojenom 19.12.2017. (vrijedila je do 17.12.2018.) za tip operacije 1.1.3. LRS LAG-a Zagora bilo je predviđeno odobriti za sufinanciranje 11 projekata s područja LAG-a Zagora za sufinanciranje iz Podmjere 19.2 PRR 2014-2020 u ukupnoj vrijednosti od 165.000,00 EUR ili 1.219.234,50 kn. Izmjenom LRS LAG-a za razdoblje 2014.-2020. od 17.12.2018. izmijenjena je i finansijska alokacija za TO 1.1.3. LRS LAG-a Zagora (2.245.440,00 kn) te je iznos namijenjen TO 1.1.3. podignut na iznos od 300.000,00 EUR ili 2.216.790,00 kn (27,25% od ukupnog iznosa dodijeljenog LAG-u za provedbu Podmjera 19.2-19.4 PRR 2014.-2020.), čime se omogućilo financiranje 20 projekata potpore razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava, što je sukladno postavljenim CMES/CMEF indikatorima u izmijenjenoj LRS. APPRR RH odobrila je sveukupno 20 projektnih prijedloga LAG-a Zagora sa prvog LAG Zagora natječaja (100%, bez odbijanja projektnih prijava), te istima izdala Odluke o dodjeli sredstava u lipnju 2019. godine u ukupnom iznosu od 2.216.790,00 HRK. Istim je stvoren doprinos postizanju strateškog cilja 1 LRS: Povećanje konkurentnosti poljoprivrede poticanjem uvođenja novih tehnologija i stvaranja proizvoda s dodanom vrijednosti temeljenih na načelima održivog razvoja, u okviru sustava pokazatelja isporuka LRS za praćenje postizanja pokazatelja rezultata te doprinosa prioritetima i fokus područjima PRR RH 2014.-2020., a kojima se na jasno mjerljiv način ostvaruju ciljevi ZPP-a, prioriteta 2: Jačanje isplativosti poljoprivrednog gospodarstva i konkurenčnosti svih vrsta poljoprivrede u svim regijama te promicanje inovativnih poljoprivrednih tehnologija i održivog upravljanja šumama/Fokus područje: 2A) Poboljšanje gospodarskih rezultata svih poljoprivrednih gospodarstava i olakšavanje restrukturiranja i modernizacije, osobito s ciljem povećanja sudjelovanja u tržištu i tržišne usmjerenosti, kao i poljoprivredne diversifikacije. Tijekom 2021. godine za ukupno 7 projekata podneseni su konačni zahtjevi za isplatu, a u cijelosti je isplaćeno 8 projekata (3 po podnesenim zahtjevima za konačnu isplatu iz 2020. godine i 5 po podnesenim zahtjevima za konačnu isplatu iz 2021. godine u sveukupnom iznosu od 443.358,00 kn). Nastavno na navedeno, po I. LAG Zagora natječaju podneseno je sveukupno 19 konačnih ZZI, od kojih je sveukupno isplaćeno 17 projekata u ukupnoj vrijednosti od 1.884.271,50 kn). Od preostala 3 projekta: 2 projekta su u cijelosti isplaćena u 2022. godini, dok će se za 1 projekt izdati Odluka o dokidanju Odluke o dodjeli sredstava zbog nepravodobnog podnošenja konačnog zahtjeva za isplatu (u 2022. godini), a i prijavitelj je sam odustao od prijave. Po I. LAG natječaju do 31.12.2022. je isplaćeno 19 projekata u cijelosti, te se istim uspješno pridonijelo realizaciji P2 / FP 2A. U 2022. godini nije bilo odbijenih projekata pa je istim realizacija bila na razini 100% (konačni zahtjev za isplatu / odobreni konačni zahtjev za isplatu). Povrat 50%

sredstava (po I.ZZI) za 1 projekt od kojeg je korisnik odustao očekuje se tijekom 2023. godine.

U 2022. godini, otvoren je II. natječaj za provedbu TO 1.1.3. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. s ukupnom alokacijom od 2.705.616,00 kn (dostatnom za 24 projekta pojedinačne vrijednosti od 112.734,00 kn/projekt). Pristiglo je sveukupno 40 projektnih prijedloga. Provedena Analiza I projektnih prijedloga i UO LAG-a je izdao 2 odluke o odbijanju projektnih prijedloga zbog neprihvatljivih aktivnosti. Preostalih 38 projektnih prijedloga očekuje daljnju obradu, po završetku procedure podizanja alokacije sa 2.705.616,00 kn na 3.607.488,00 kn (za 32 projekta) u 2023. godini. Istim će sveukupna alokacija LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. po ovom TO, rezultirati s 59,45% cijelokupnog iznosa iz mjere 19.2. usmjerenih na doprinos SC1 iz LRS LAG-a Zagora. Sveukupni broj odobrenih projekata, istim bi mogao biti povećan sa 19 cijelokupno realiziranih projekata (do kraja 2022. godine) na 51 projekt (do kraja 2025. godine).

2. TO 3.1.1. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (sukladno TO 7.4.1. Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020.)

Lokalna akcijska grupa Zagora na dan 10.06.2019. godine objavila je svoj II. LAG natječaj LAG-a Zagora: natječaj za provedbu tipa operacije 3.1.1. Lokalne razvojne strategije LAG-a Zagora „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo“, a koji je sukladan tipu operacije 7.4.1. iz Programa ruralnog razvoja RH 2014. – 2020. Natječaj je objavljen nastavno odluci Skupštine LAG-a Zagora, koja je dana 06. lipnja 2019. godine na sjednici održanoj u Klisu usvojena. Na sjednici Skupštine LAG-a Zagora održanoj 17. prosinca 2019. godine LAG Zagora donosi Odluku o usvajanju Druge izmjene LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. i Provedbenog plana LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. Temeljem iste izmjene, donosi i odluku o promjeni alokacije za TO 3.1.1., te se istim korigira s 2.911.212,96 kn na 3.490.910,72 kn za provedbu. III izmjena LRS LAG-a Zagora kojom se ukupna alokacija za TO 3.1.1. mijenja s 3.490.910,72 kn na 3.694.123,04 kn (58,83% ukupnog iznosa planiranog za provedbu aktivnosti iz mjere 19.2. LRS LAG-a Zagora) usvaja se 05.06.2020. godine.

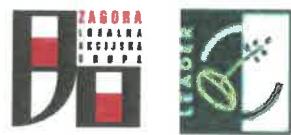
Odlukom o objavi natječaja za TO 3.1.1. (analogan nacionalnom 7.4.1.) je stvoren doprinos postizanju strateškog cilja 3 LRS: Razvoj i jačanje umrežavanja, partnerstva i suradnje, povećanja socijalne uključivosti i stvaranja uvjeta jednakih mogućnosti te razvoj potporne infrastrukture u cilju povećanja kvalitete života na području LAG-a Zagora, u okviru sustava pokazatelja isporuka LRS za praćenje postizanja pokazatelja rezultata te doprinosa prioritetima i fokus područjima PRR RH 2014.-2020., a kojima se na jasno mjerljiv način ostvaruju ciljevi ZPP-a: prioritet P1/fokus područja 1 A, B,C; prioritet P6 / fokus područja 6A,

B. Na natječaj je pristiglo sveukupno 7 projektnih prijava. Za 2 projektne prijave LAG Zagora je u 2020. godini tijekom perioda provedbe analize I dobio obavijest o odustajanju. Za preostalih 5 projektnih prijava LAG Zagora je donio Odluke o odabiru projekata (02.06.2020.) u vrijednosti od: 2.508.151,25 kn, te podnio I. zahtjeve za potpore APPRRR-u. Sa svih 5 odabranih nositelja, APPRRR RH je sklopio Ugovor o financiranju u 2020. godini u ukupnom iznosu od 2.508.151,25 kn (bez odbijanja nositelja ili na LAG razini odobrenih troškova projektnih aktivnosti, čime su sa 100% suglasnošću potvrđene odluke LAG-a Zagora od strane APPRRR-a). Nositelji su tijekom 2020. i 2021. godine provodili postupke nabave i pripremali i/ili podnosi II. Zahtjev za potporu APPRRR-u RH. Tijekom 2021. godine za 3 projekta su podneseni II. zahtjevi za potporu (u ukupnom iznosu od 1.556.625,00 kn) i nalaze se u obradi u APPRRR-u; dok se za 2 projekta očekuje podnošenje II ZZP u prvom tromjesečju 2022. godine (u ugovornom roku).

Izmjenom LRS LAG-a za razdoblje 2014.-2020. od 17.12.2019. izmijenjena je i financijska alokacija za TO 3.1.1. LRS LAG-a Zagora koja je iznosila 466.400,00 EUR ili 3.490.910,72 kn (55,59% od ukupnog iznosa dodijeljenog LAG-u za provedbu Podmjera 19.2-19.4 PRR 2014.-2020.), čime je bilo predviđeno omogućavanje financiranja 7 projekata potpore prijavitelja iz javnog i/ili civilnog sektora, što je sukladno postavljenim CMES/CMEF indikatorima u izmijenjenoj LRS. Izmjenom LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. od 05.06.2020. godine iznos je korigiran nastavno većem interesu potencijalnih prijavitelja za TO 3.1.1. i pribrajanjem alokacije predviđene za provedbu dokinute TO 2.2.1. (analogne nacionalnoj 8.5.2), te je istim iznos povećan na 3.694.123,04 kn (58,83% ukupnog iznosa planiranog za provedbu aktivnosti iz mjere 19.2. LRS LAG-a Zagora). Očekuje se konkretizacija doprinosa pojedinim prioritetima i fokusima tijekom 2022. godine (po Zaključenju Ugovora o dodjeli sredstava i završetka provedbe projekata).

Preostali, neiskorišteni iznos od 1.185.971,79 kn (iz ukupne alokacije za TO 3.1.1 iz LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. koja iznosi 3.694.123,04 kn) a koja je preostala nakon I LAG Zagora natječaja po to. 3.1.1. iz 2019. godine, LAG Zagora je predvidio kao osnovu za objavu IV LAG Zagora natječaja, odnosno II LAG Zagora natječaja za TO 3.1.1. u 2021. godini. Lokalna akcijska grupa Zagora na dan 25.01.2021. godine objavila je svoj IV. LAG natječaj LAG-a Zagora: natječaj za provedbu tipa operacije 3.1.1. Lokalne razvojne strategije LAG-a Zagora „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo“, a koji je sukladan tipu operacije 7.4.1. iz Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. Na Natječaj su pristigle 3 prijave općina iz obuhvata LAG-a Zagora. Na X. sjednici održanoj 27.05.2021. godine, Upravni odbor LAG-a Zagora donio je Odluke o odabiru projekata pristiglih na IV. po redu LAG Zagora natječaj, odnosno drugi za tip operacije 3.1.1. iz LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. Odabrane su sveukupno 3 projektne prijave ukupne vrijednosti 1.185.971,79 kn.

Odlukom o objavi natječaja za TO 3.1.1. (analogan nacionalnom 7.4.1.) je stvoren doprinos postizanju strateškog cilja 3 LRS: Razvoj i jačanje umrežavanja, partnerstva i suradnje, povećanja socijalne uključivosti i stvaranja uvjeta jednakih mogućnosti te razvoj potporne infrastrukture u cilju povećanja kvalitete života na području LAG-a Zagora, u okviru sustava pokazatelja isporuka LRS za praćenje postizanja pokazatelja rezultata te doprinosa prioritetima i fokus područjima PRR RH 2014.-2020., a kojima se na jasno mjerljiv način ostvaruju ciljevi ZPP-a: prioritet P1/fokus područja 1 A, B,C; prioritet P6 / fokus područja 6A, B. Sa sva 3 odabrana nositelja, APPRR RH je sklopio Ugovor o financiranju u 2021. godini u ukupnom iznosu od 1.185.971,79 kn (bez odbijanja nositelja ili na LAG razini odobrenih troškova projektnih aktivnosti, čime su sa 100% suglasnošću potvrđene odluke LAG-a Zagora od strane APPRR-a).

Do 31.12.2022. godine, sveukupno 4 projektna prijedloga su dobila Odluku o dodjeli sredstava, 3 projektna prijedloga su u fazi odobravanja II. ZZP (pregled procedura javne nabave), a 1 prijavitelj je odustao od svog projektnog prijedloga.

3. TO 1.1.2. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (sukladno TO 4.2.1. Programa ruralnog razvoja RH 2014.2020.)

TO 1.1.2. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (sukladno TO 4.2.1. Programa ruralnog razvoja RH 2014.2020.)

Lokalna akcijska grupa Zagora na dan 4.12.2019.godine objavila je svoj treći po redu LAG natječaj LAG-a Zagora: natječaj za provedbu tipa operacije 1.1.2. Lokalne razvojne strategije LAG-a Zagora „Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima“, a koji je sukladan tipu operacije 4.2.1. iz Programa ruralnog razvoja RH 2014. – 2020. Natječaj je objavljen nastavno odluci Skupštine LAG-a Zagora, donesenoj na sjednici Skupštine održanoj u Dugopolju, 03.12.2019. godine. Prijave na natječaj moguće je bilo podnosi od 27.12. do 31.01.2020.

Natječajem za TO. 1.1.2. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (sukladno TO 4.2.1. PRR RH za razdoblje 2014.-2020.) stvoren je doprinos postizanju strateškog cilja 1 LRS: Povećanje konkurentnosti poljoprivrede poticanjem uvođenja novih tehnologija i stvaranja proizvoda s dodanom vrijednosti temeljenih na načelima održivog razvoja, u okviru sustava pokazatelja isporuka LRS za praćenje postizanja pokazatelja rezultata te doprinosa prioritetima i fokus područjima PRR RH 2014.-2020., a kojima se na jasno mjerljiv način ostvaruju ciljevi ZPP-a, prioriteta 3, Fokus područje: 3A) Poboljšanje konkurentnosti primarnih proizvođača njihovom boljom integracijom u poljoprivredno-prehrambeni lanac putem programa kvalitete, dodajući vrijednost poljoprivrednim proizvodima, putem promicanja na lokalnim tržištima i u kratkim krugovima opskrbe, skupina proizvođača i međustrukovnih organizacija. Lokalnom razvojnom strategijom LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. usvojenom 19.12.2017. (vrijedila je do 17.12.2018.) za tip operacije 1.1.2. LRS LAG-a Zagora bilo je

predviđeno odobriti za sufinanciranje 3 projekta s područja LAG-a Zagora za sufinanciranje iz Podmjere 19.2 PRR 2014-2020 u ukupnoj vrijednosti od 30.000,00 EUR ili 224.544,00 kn (3,58% od ukupnog iznosa dodijeljenog LAG-u za provedbu podmjera 19.2-19.4 PRR 2014.-2020. koji iznosi 1.101.121,88 EUR), što je sukladno postavljenim CMES/CMEF indikatorima u LRS. Izmjenom LRS LAG-a za razdoblje 2014.-2020. od 17.12.2019. nije izmijenjena finansijska alokacija za TO 1.1.2. LRS LAG-a Zagora.

U 2020. godini izmjenom LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. usvojenom 05.06.2020. za tip operacije 1.1.2. LRS LAG-a Zagora planira se povećanje alokacije na iznos od 339.809,92 kn (5,41% od ukupnog iznosa za provedbu aktivnosti u okviru mjere 19.2), čime je omogućeno donošenje odluke o odabiru projekata pristiglih na LAG natječaj (2 projekta) u ukupnom iznosu od 339.809,92 kn 10.07.2020. Za iste je LAG Zagora podnio I zahtjev za potporu APPRRR-u, te je s oba nositelja sklopljen Ugovor o financiranju u 2020. godini u ukupnom iznosu od 339.809,92 kn (bez odbijanja nositelja ili na LAG razini odobrenih troškova projektnih aktivnosti, čime su sa 100% suglasnošću potvrđene odluke LAG-a Zagora od strane APPRRR-a). 1 od nositelja nije pravodobno tijekom 2021. godine podnio II zahtjev za potporu u ugovornom roku (zbog iznimne situacije – zdravstvenog stanja nositelja) te je APPRRR s istim raskinuo Ugovor o financiranju. Drugi nositelj je podnio II. Zahtjev za potporu APPRRR-u RH, koji je obrađen i temeljem kojeg je izdana Odluka o dodjeli sredstava za ukupnu vrijednost projekta u iznosu od 222.619,40 kn. Isti je u cijelosti isplaćen u 2022. godini.

4. TO 3.2.2. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (sukladno TO 19.3.2. Programa ruralnog razvoja RH 2014.2020.)

U 2020. godini LAG Zagora započeo je i s provedbom projekta suradnje LAG-ova u okviru podmjere 19.3.2. predviđene u LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. Osam hrvatskih LAG-ova: LAG "Terra liburna", LAG Marea, LAG Marinianis, LAG Slavonska ravnica, LAG "Podravina", LAG Frankopan, LAG Šumanovci i LAG Zagora, sklopilo je Ugovor o suradnji i prijavilo Agenciji za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju projekt pod nazivom LAG AKADEMIJA. Projekt je usklađen s temama definiranim u LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020.: Razvoj sustava upravljanja LAG-om i provedbom LRS, ujednačavanje procesa upravljanja, monitoringa i evaluacije u svrhu jačanja aktivnosti animacije usmjerениh koheziji lokalne zajednice, čime se dodatno prisnažuje interes LAG-a Zagora za svoj rad usmjeri na animaciju „terena“. Međuteritorijalni projekt prijavljen je APPRRR-u dana 18.09.2020. Ukupna vrijednost projekta prijavljena za provedbu u vremenu od 09/2020 do 09/2021. iznosila je: 1.104.523,50 kn. Agencija je odobrila projekt i izdala Odluku o dodjeli sredstava 12.11.2020. u ukupnom iznosu od: 1.072.305,85 kn. LAG-u Zagora odobren je iznos od 119.759,00 HRK za provedbu sljedećih zadaća:

1. Provedba radionice za djelatnike odabralih LAG-ova partnera na svom području u trajanju 3 dana
2. Provedba radionice za lokalno stanovništvo na svom području
3. Informativno - promotivni materijal projekta - vidljivost projekta
4. Sudjelovanje na radionicama ostalih Partnera u projektu

LAG-u Zagora je u 2021. godine isplaćeno ukupno zatražen iznos od 75.356,00 kn u 100%-tnom iznosu (I ZZI-u). Krajem 2021. glavni partner na projektu je predao II ZZI, Agenciji za plaćanje u poljoprivredi ribarstvu i ruralnom razvoju. Odobrenje preostalog dijela odobrenog od ukupno odobrenog iznosa LAG-u Zagora od 42.003,00 kn isplaćen je u 2022. godini.

Od ukupno rezerviranih sredstava na TO 19.3.2. dodjeljenih LAG-u Zagora u iznosu od 313.968,65 kn, u omotnici kao neiskorištena sredstva za drugi predviđeni projekt suradnje koji se prijavio u 2022. godini, preostalo je: 194.209,65 kn. Projekt je odobren od strane Skupštine LAG-a Zagora, kao međuteritorijalni projekt suradnje hrvatskih LAG-ova, radnog naziva „Klub 7“. Sedam hrvatskih LAG-ova: LAG "Terra liburna", LAG Marinianis, LAG Frankopan, LAG Šumanovci, LAG Sjevera Bilogora, LAG Bosutski niz i LAG Zagora, skloplilo je Ugovor o suradnji i prijavilo Agenciju za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju projekt pod nazivom KLUB 7. Projekt je usklađen s temama definiranim u LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. Međuteritorijalni projekt prijavljen je APPRRR-u u rujnu 2022. godine. Ukupna vrijednost projekta prijavljena za provedbu u vremenu od 09/2022 do 10/2023. iznosila je: 1.220.585,30 kn. Agencija je odobrila projekt i izdala Odluku o dodjeli sredstava listopadu 2022. u ukupnom iznosu od: 1.220.585,30 kn. LAG-u Zagora odobren je iznos od 173.396,00 HRK za provedbu sljedećih zadaća:

1. Provedba turističkog itinerara i radionice partnera na svom području
2. Provedba zajedničkih i pojedinačnih promotivnih i edukativnih aktivnosti
3. Sudjelovanje na radionicama ostalih Partnera u projektu

U 2023. godini se očekuje podnošenje prvog dijela ZZI za aktivnosti provedene u 2022. godini (siječanj 2023. godine).

5. TO 3.2.3. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (sukladno TO 19.4.1. Programa ruralnog razvoja RH 2014.2020.)

U ovom izvještajnom razdoblju, LAG Zagora je u okviru planiranih učinaka na postizanje strateškog cilja 3. LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. kroz tip operacije 3.2.3. (sukladan TO 19.4.1 PRR RH) ostvario aktivnosti temeljem sustava pokazatelja isporuka LRS za praćenje postizanja pokazatelja rezultata te doprinosa prioritetima i fokus područjima PRR RH 2014.-2020. kojima se, na jasno mjerljiv način, ostvaruju ciljevi ZPP-a.

Praćenjem provedbe LRS putem pokazatelja isporuka (output indicators) za praćenje postizanja pokazatelja rezultata (primarni i sekundarni doprinos ZPP-u), utvrđeno je sljedeće: LEADER pokazatelji LAG-a Zagora u okviru ZPP:

Prioritet / Fokus područje / Pokazatelj / Planirano 2018. / Realizirano 2018./ Planirano 2023./

P1 / 1A / Broj animacijskih aktivnosti prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima: planirano 2018. / 3 /, realizirano 2018. /10 /, planirano 2023. /6 /

P1 / 1A / Broj sudionika u animacijskim aktivnostima prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima: planirano 2018. /30/, realizirano 2018. /157 /, planirano 2023. /60 /

P1 / 1C / Broj organiziranih aktivnosti cjeloživotnog učenja u svrhu osposobljavanja/stjecanja znanja i vještina: planirano 2018. / 0 /, realizirano 2018. /1 /, planirano 2023. /2 /

P1 / 1C / Broj sudionika u sudionika u programima cjeloživotnog učenja u svrhu osposobljavanja/stjecanja znanja i vještina: planirano 2018. / 0 /, realizirano 2018. /12 /, planirano 2023. /20 /

P6 / 6A / Broj animacijskih aktivnosti LAG -a u svrhu promicanja društvene uključenosti, smanjenja siromaštva te jačanja diverzifikacije, razvoja malog poduzetništva i kreiranja radnih mesta: planirano 2018. / 1 /, ralizirano 2018. / 3 /, planirano 2023. /3 /

P6 / 6A / Broj sudionika animacijskih aktivnosti LAG -a u svrhu promicanja društvene uključenosti, smanjenja siromaštva te jačanja diverzifikacije, razvoja malog poduzetništva i kreiranja radnih mesta: planirano 2018. /20 /, realizirano 2018. /95 /, planirano 2023. /30/

P6 / 6B / Broj animacijskih aktivnosti usmjerenih poticanju lokalnog razvoja u ruralnim područjima: planirano 2018. /3/, realizirano 2018. / 3 /, planirano 2023. / 10 /

P6 / 6B / Broj sudionika animacijskih aktivnosti usmjerenih poticanju lokalnog razvoja u ruralnim područjima: planirano 2018. / 30 /, realizirano 2018. /95/, planirano 2023. /100/

Nastavno prethodno navedenom, razvidno je da je najveći dio pokazatelja isporuka ispoštovan već završetkom 2018. godine. Usporedna godina za naredni pregled output-indikatora je 2023., no već realizacijom u peirodu 2019.-2022. godine dio pokazatelja je povećan u odnosu na 2018. godinu. Ukupno je 4 osoba bilo zaposlenih u LAG-u Zagora tijekom 2022. godine, od čega je plaća samo jedne djelatnice financirana mjerom Ruralnog razvoja (19.4.1. – cijela godina), odnosno jedne djelatnice mjerom Rurałnog razvoja (19.1.1. – 3 mjeseca) - LEADER pokazatelji LAG-a Zagora u okviru ZPP:

Prioritet	Fokus područje	Pokazatelj	Planirano 2018	Realizirano 2018	Planirano 2023
P1	1A	Broj animacijskih aktivnosti prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima	3	10	6
P1	1A	Broj sudionika u animacijskim aktivnostima prijenosa znanja i inovacija u poljoprivredi, šumarstvu i ruralnim područjima	30	157	60
P1	1C	Broj organiziranih aktivnosti cijeloživotnog učenja u svrhu osposobljavanja/stjecanja znanja i vještina	0	1	2
P1	1C	Broj sudionika u sudionika u programima cijeloživotnog učenja u svrhu osposobljavanja/stjecanja znanja i vještina	0	12	20
P6	6A	Broj animacijskih aktivnosti LAG -a u svrhu promicanja društvene uključenosti, smanjenja siromaštva te jačanja diverzifikacije, razvoja malog poduzetništva i kreiranja radnih mesta	1	3	3
P6	6A	Broj sudionika animacijskih aktivnosti LAG -a u svrhu promicanja društvene uključenosti, smanjenja siromaštva te jačanja diverzifikacije, razvoja malog poduzetništva i kreiranja radnih mesta	20	95	30
P6	6B	Broj animacijskih aktivnosti usmjerenih poticanju lokalnog razvoja u ruralnim područjima	3	3	10
P6	6B	Broj sudionika animacijskih aktivnosti usmjerenih poticanju lokalnog razvoja u ruralnim područjima	30	95	100

Slika 6: Prikaz planiranih i realiziranih indikatora za TO 3.2.2.

Broj zaposlenih u LAG-u Zagora iznosio je 5 osoba što je bilo usklađeno s planiranim organogramom LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. u terminskom pogledu, ali ne u strukturnom. Naime, LAG Zagora je tijekom 2022. godine imao uposленu 1 djelatnu osobu (voditeljicu) na programima LEADER-a u cijelom periodu 2022. godine, 1 stručnog suradnika (na programu LEADER – pripreme nove LRS za razdoblje 2023.-2027. u periodu od 20.08.2022. do 31.12.2022.), te 3 uposlene osobe (1 višeg stručnog suradnika i 2 stručna suradnika) na projektu (ex)PRESS – PROGRESS (financiranom iz ESF-a), dok je planom rada za 2022. godinu bilo predviđeno djelovanje 2 djelatnika u cijelogodišnjem periodu uposlenih na programu LEADER (mjera 19.4. PRR RH za razdoblje 2014.-2020. s produljenim rokom do 2022. godine). Financijski trošak (izravni trošak osoblja) u okviru planiranog za postizanje SC3 LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. (TO 3.2.3) bio u skladu s financijskim planom iz LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020. Nastavno na navedeno, iz sredstava za TO 19.4.1. financirala se plaća samo jedne djelatnice (voditeljice LAG-a Zagora), a sve ostale plaće uposlenih djelatnika iz drugih finansijskih izvora (ESF-a i EFRR-a /TO 19.1./).

Na dan 31.12.2022. godine, cijelokupna realizacija LRS LAG-a Zagora za razdoblje od 2014.-2020. godine bila je kako slijedi:

Slika 8: Realizacija projekata po TO iz LRS LAG-a Zagora za razdoblje 2014.-2020.(2022.) na dan 31.12.2022.

Godišnja izvješća o radu LAG-a Zagora po prihvaćanju od strane nadležnog tijela LAG-a u zakonskom roku, objavljaju se, transparentno, na službenoj web stranici LAG-a Zagora, na poveznici: <http://lag-zagora.hr/index.php/naslovna/dokumenti/dokumenti-lag-zagora-izvjesca/>.

Perica Bosančić, dipl.ing.
Predsjednik LAG-a Zagora

Zahvala

Predsjednik LAG-a Zagora i voditeljica LAG-a Zagora, upućuju svoju zahvalu svim JLS-a koje su osnovale LAG Zagoru (Općinama Dicmo, Dugopolje, Klis, Lećevica i Muć), te pridruženim JLS-ovima (Općini Prgomet i Primorski Dolac) koje su svojim povjerenjem i odlukama o članstvu potvrstile spremnost na aktivno djelovanje u okviru LAG-a Zagora. Osobito je bitno uputiti zahvalu svim načelnicima / zamjenicima načelnika / Općinskim vijećnicima / predsjednicima Općinskih vijeća / pročelnicima bez čijeg inicijalnog rada koji nije obuhvaćen ovim izvještajem, LAG-a Zagora ne bi ni bilo. Potrebno je svakako zahvaliti svim članovima koji su cijelokupni rad LAG-a Zagora tijekom izvještajnog razdoblja pratili finansijskom potporom kroz uplaćene članarine. Zahvalu uputiti treba i svim članovima LAG-a Zagora, odnosno predstavnicima članova koji su na požrtvovan, volonerski štoviše poticajan način pratili rad ureda LAG-a tijekom 2022. godine svojim aktivnim sudjelovanjem u svim aktivnostima. Zahvala svim članovima upravnog (Skupština), izvršnog (Upravni odbor) i nadzornog tijela (Nadzorni odbor) LAG-a, bez čije potpore u odlukama ne bi bilo moguće realizirati kako postignuto, tako ni otvoriti mogućnosti za daljnju realizaciju planiranih aktivnosti tijekom 2023. godine.

Perica Bosančić, dipl.ing.
Predsjednik LAG-a Zagora

